

Genetiska sjukdomar på Paint

Vår moderorganisation APHA och även AQHA lägger stora resurser på forskning om Paint och Quarterhästens hälsa. Det ger en trygghet för både ägare och uppfödare. Vi rekommenderar att du låter testa din painthäst innan avel så att du därefter kan fatta informerade beslut.

DOMINANT NEDÄRVNING

(räcker med att en förälder har genen för att avkomman ska kunna ärva anlaget)

PSSM (Polysaccharide Storage Myopathy, type 1 and 2)

PSSM1 är en dominant genetisk muskelsjukdom som orsakar ett stort antal symptom hos drabbade hästar, mer eller mindre allvarliga. Det kan handla om t.ex. korsförflamning, kraftig hälla, muskelryckningar, ovillighet vid träning, diffusa hältor mm. PSSM nedärvs dominant, så även en häst med en enkel upplaga av genen kan vara, och är oftast, symptomatisk.

Det finns inget bot för PSSM men man uppnår ofta goda resultat med specialdiet (hög fett och fibrer/låg socker och stärkelse) och mycket motion/utevistelse. Alla hästar som ska användas i avel bör testas för PSSM1 och positiva hästar har avelsförbud enligt svensk djurskyddslag.

För att testa för PSSM typ 2 krävs en muskelbiopsi.

HYPP (Hyperkalemic Periodic Paralysis) är en sjukdom som påverkar membranerna i muskelcellerna på ett sätt som gör att hästen blir överkänslig för kalium. Om kaliumnivåerna i blodet är ur balans (för höga) kan hästen få spasmer eller bli förlamad. I värsta fall leder detta till hjärtstillestånd och hästen dör. HYPP kan vara olika allvarligt. Foder med konsekvent låg kaliumhalt, en inte alltför stressig miljö och mycket fritt bete kan öka hästarnas livskvalitet.

Hingsten Impressive är mutationens startpunkt. Andra, okända blodslinjer kan teoretiskt sett förekomma men har inte hittats. AQHA kräver idag HYPP-test innan de registrerar hästar med Impressive i stamtavlan (gäller ej om föräldern redan är registrerad negativ för anlaget) och registrerar inte en häst som har genen i dubbel uppsättning.

Hästar som är positiva för HYPP har avelsförbud enligt svensk djurskyddslag.

MH (Malignant Hyperthermia)

En ovanlig sjukdom som innebär att hästen under vissa förutsättningar inte kan reglera sin kroppstemperatur. Ett tecken kan vara att hästen svettas onormalt

mycket. Hög feber, ämnesomsättningsbrist och plötslig död, främst under anestesi är andra symtom. Värt att notera är att PSSM1 positiva hästar som även är positiva för MH ofta har svårare symtom än de som enbart har PSSM1. Hästar som är positiva för MH har avelsförbud enligt svensk djurskyddslag.

RECESSIV NEDÄRVNING

(båda föräldrarna måste bära anlaget för att avkomman ska få anlaget)

Hereditary Equine Regional Dermal Asthenia (HERDA)

En hudsjukdom som enkelt uttryckt beror på en missbildning av fibrerna i huden så att denna är mycket mycket känslig och ej läker som den ska. Börjar ofta med oförklarliga sår som inte läker eller läker onormalt långsamt. Sårig, sprucken hud som faller av i sjok och sedan inte nybildas, ärrbildningar och vita hår på område med återväxt. Vanligt med stora sår på korset och sadelläge eller andra områden som utsätts för någon som helst påfrestning (t ex under trän, täcken och benskydd). Symtomen kommer ofta så sent som vid två år ålder eller när man börjar arbeta med hästen. Att enbart vara genbärare innebär ingen risk för individen eller deras avkommor, så länge inte genen kommer från båda föräldrarna.

Glykogen Branching Enzyme Deficiency (GBED)

En muskelsjukdom som lätt förenklat leder till att alla funktioner och muskler drabbas av akut energibrist. De flesta GBED drabbade hästarna aborteras sent i dräktigheten eller föds döda och de som föds levande har 100% dödlighet, som äldst har ett drabbat föl blivit ca 18 veckor. Det finns således inga homozygota GBED hästar utan endast bärare av genen som då inte ska korsas med andra bärare. Att enbart vara genbärare innebär ingen risk för individen eller deras avkommor, så länge inte genen kommer från båda föräldrarna.

Overo Leathal White Syndrome (OLWS)

En genetisk färgkollision som när den uppstår, resulterar i ett helt eller nästan helt vitt föl som föds med ett outvecklat tarmsystem. Detta innebär att fölet dör, oftast inom 24 timmar efter födseln av ett kolikliknande tillstånd.

En häst med ett OLW anlag är per definition en helt frisk och sund individ.

Att enbart vara genbärare innebär ingen risk för individen eller deras avkommor, så länge inte genen kommer från båda föräldrarna.